

**Foreldre
tenker ikke
på fruktjuice
og yoghurt
som kilde til
både sukker
og syre.**

Syreskader, to enkle tester

Jeg er ikke alene om å merke at det i årenes løp har vært et økende antall pasienter med erosjonsskader i kariesfri munn. Jeg tror at en viktig årsak til dette er at foreldre ikke tenker på fruktjuice, yoghurt og «smoothier» som kilde til både sukker og syre. Disse produktene blir ofte gitt til barn, mer enn én gang om dagen, fra omsorgsfulle og gjerne høyt utdannede foreldre, som tror at produktene er «sunne». Min erfaring er også at syreerosjon ofte feildiagnostiseres som «slitasje», og at pasienter og foreldre ikke får vite hva det egentlig dreier seg om, og dermed fortsetter med de skadelige vanene, i den tro at det er sunt. De syrlige produktene er «skjult» i det foreldrene oppfatter å være sunne produkter, men i kombinasjon med brus i helgen, saft og andre ting, utsettes barn for økende overdreven forsurening av dietten. Yoghurt blir til og med gitt til små barn, som gjør dem «hektet» inn i syklusen tidlig. Vårt eget barn mistet emalje på alle melkemolarene, som resultat av bare én yoghurt per dag.

I 2002 hadde en av mine unge pasienter, en sønn av en tannlege, overdreven erosjon. Han hadde spist to yoghurt per dag. Jeg utviklet og rapporterte to enkle tester for å hjelpe tannleger/tannpleiere å identifisere og registrere syreerosjon – «Femsirkeltesten» og «Hansketesten». Testene er publisert i British Dental Journal i 2010.

1) Femsirkeltesten er enkel å observere, og registreres på både melketenner og permanente molarer.

2) Hanskeprøven er en enkel prøve- eller feilettest. Det kreves ingen avtrykk, bildeopptak eller andre tiltak.

Kanskje disse enkle testene kan hjelpe norske tannleger med å identifisere og registrere dette problemet, og enda viktigere – endre vanene til foreldre og pasienter:

1) Når et barn blir undersøkt, vurder molarene. Ettersom hver cusp eroderer vil en sirkel oppstå på cusp-spissen. Hvis en sirkel er til stede har mindre erosjon funnet sted, maksimum antall er fem sirkler – da er det mye

Femsirkeltesten er enkel å observere, og registreres på både melketener og permanente molarer.

erosjon. Derav navnet. Den kan brukes på både melketenner og permanente tenner, og er en enkel måte å vise en forelder hva som skjer, og registrere det i pasientens journal. 2) Et annet nyttig hjelpemiddel er å bevege en finger med hanske på baksiden av incisivene i overkjeven, for å se etter gjennomskinnelighet. Ofte kan nedre del av en incisiv bli gjennomskiktig dersom emalje forsvinner.

«Null hull» bør ikke være grensen for en klinisk diagnose. Jeg vil oppfordre Tidendes lesere til å se en gang til på barna de undersøker, og anvende disse to testene, og forklare problemet til foreldrene, som kanskje

blir misleddet av næringsmiddelindustrien, som er interessert i produktbevegelse og fortjeneste, uavhengig av helsekonsekvensene.

Mark Lowey
mark@vakresmil.no

REFERANSER

1. The «Five Circle test» Acid Erosion. British Dental Journal Jan 2010. Vol 28. DOI: 10.1038/sj.bdj.2010.57. M.N.Lowey BDS MSc FDS MOrth DOrth LDS RCS (Eng)
2. Taxes on sugary drinks: Why do it? – World Health Organization. <https://apps.who.int/iris/.../WHO-NMH-PND-16.5Rev.1-eng.pdf>

Hanskeprøven er en enkel prøve- eller feilettest.

Dentalstøp Tannteknikk as

TANNTÉKNISK LABORATORIUM

-FULLSERVICE-

Vår ekspertise din trygghet

Tlf. 55 59 81 70 • post@dentalstoep.no
www.dentalstoep.no

Vi mottar digitale avtrykk fra alle kjente system

BruxZir®

Anterior SHADED

Monolittisk Zirconia